

JĒKABPILS AGROBIZNESĀ KOLEDŽĀ

**ZINĀTNISKI PRAKTISKĀ KONFERENCE
“TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBU
IETEKMĒJOŠO FAKTORU IZPĒTE UN
ANALĪZE 2017”**

12. TĒŽU KRĀJUMS

Jēkabpils
2017

Par tēzēs atspoguļotajiem faktiem, viedokļiem un terminoloģiju atbild autori

SATURS

MOBILO IERĪČU BATERIJU UZLĀDE, IZMANTOJOT RADIO VIĻŅUS (AIGARS AŠAKS).....	4
VALSTS EKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS LĪMEŅA IETEKME UZ LAIMES INDEKSU (HPI) (VALDA KALNIŅA).....	4
MĀCĪBU METOŽU KOMBINĀCIJA KĀ MOTIVĀCIJAS FAKTORS STUNDĀS (SOLVITA KOZLOVSKA, GUNITA ŪDRE).....	5
IT TEHNOLOĢIJU LIETOTĀJU PARADUMI DATU DROŠĪBAS ASPEKTĀ (LAURA RAKOVA).....	6
MŪSU IKDIENA UN PRASME PĀRVARĒT SAREŽĢĪJUMUS - DZĪVESSPĒKA VEIDOŠANA (SILVIJA STRUŠELE).....	7
KOMERCBANKU PIEDĀVĀTIE FINANŠU UN ATBALSTA PAKALPOJUMI JURIDISKĀM PERSONĀM (MARIKA BOŽE).....	8
DATORSPĒĻU LOMA ANĢĻU VALODAS APĢŪŠANĀ JAUNIEŠIEM (DIĀNA KĻĒPIKOVA).....	9
MICROSOFT O365 KOPLIETOŠANAS RESURSI (AINĀRS PAVĻUKEVIČS, RAFAILS MAMEDOVŠ).....	9
KVALIFICĒTA DARBASPĒKA PIESAISTES RISINĀJUMI REĢIONOS (INGRĪDA VEIPA).....	10
EKONOMISKĀ SITUĀCIJA BALTĪJAS VALSTĪS (ANTOŅINA VILĪMA).....	11
SIA "CERAMOPTEC" DARBĪBAS ANALĪZE UN NĀKOTNES ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS (IEVA GRIGALE).....	12
SIA "CIRCLE K LATVIA" KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒŠANA UN ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS JĒKABPĪLS PĪLSĒTĀ (ILZE MORGUNOVA).....	13
STUDĒJOŠO MĀCĪBU MOTIVĀCIJAS FAKTORI UN MĀCĪBU STĪLI (DACE LĪCĪTE, ARMANDS LĪCĪTIS).....	14

MOBILO IERĪČU BATERIJU UZLĀDE, IZMANTOJOT RADIO VIĻŅUS

Atslēgas vārdi: Mobilā ierīce, baterija, radio viļņi.

Pētījuma mērķis: Pētīt mobilo ierīču bateriju uzlādi, izmantojot radio viļņus.

Uzdevumi:

1. Izpētīt informāciju par radio viļņu izmantošanas iespējām uzlādes procesos.
2. Izpētīt izstrādātos risinājumus mobilo ierīču uzlādei, izmantojot radio viļņus.

Mobilās ierīces ir neatņemama sastāvdaļa mūsu ikdienas dzīvē. Mobilās ierīces palīdz cilvēkiem komunicēt savā starpā. Tā pat mobilās ierīces noder uzņēmējdarbībā un ražošanas procesos, tās atvieglo ražošanas un dažādu procesu kontroli. Taču mobilās ierīču baterijas ar laiku izlādējas un ir nepieciešams uzlādēt no jauna. To var panākt, pieslēdzot ierīces elektriskajam tīklam. Bet ne vienmēr elektriskais tīkls ir pieejams, tāpēc jāmeklē alternatīvas. Viena no alternatīvām ir "Power bank" lādētāji, taču arī šīs ierīces ir pārlādētas no jauna. Kā jaunu alternatīvu var izmantot resursus, ko ierīce izmanto nepārtraukti – radio viļņus. Tam ir nepieciešams izmantot pārveidotājus, kas radio viļņus pārveido uz līdzstrāvu.

Mg. paed. **Valda Kalniņa**
Jēkabpils Agrobiznesa koledža
Pasta iela 1, Jēkabpils
valda.kalnina@jak.lv

VALSTS EKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS LĪMEŅA IETEKME UZ LAIMES INDEKSU (HPI)

Atslēgas vārdi: Laimes indekss, tā būtība, laimes indeksa noteikšanas formula, iekšzemes kopprodukts uz 1 iedzīvotāju, laimes indeksa vērtības, ekoloģiskā pēda.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot valsts ekonomiskās attīstības līmeņa ietekmi uz laimes indeksa līmeni.

Uzdevumi:

1. Noteikt laimes indeksa kā valsts ekonomiskās attīstības ietekmējošā faktora izcelsmi un būtību;
2. Apzināt laimes indeksa sastāvu, aprēķināšanas metodiku un ietekmējošos faktoros;
3. Noskaidrot laimes indeksa līmeni dažādās pasaules valstīs;
4. Noskaidrot laimes indeksa līmeni Latvijā;
5. Noskaidrot vai pastāv sakarība starp valsts IKP uz 1 iedzīvotāju un laimes indeksa līmeni.

Pētījuma metode: Aprakstošā jeb monogrāfiskā metode, statistiskās metodes (korelācija, tabulas, grafiskie attēli).

Rezultāti: Jaunās ekonomikas fonds (NEF) katru gadu aprēķina laimīgās pasaules indeksu (HPI) un publicē to.

Pasaules laimes indeksa aprēķināšanā izmanto formulu, kurā tiek iekļauti tādi rādītāji kā valstu iedzīvotāju labklājība, paredzamais dzīves ilgums, ienākumu nevienlīdzība un ekoloģiskās pēdas nospiedums.

Ekoloģiskā pēdas nospieduma metode ļauj hektāros izteikt zemes un ūdens platību, kas ir nepieciešama, lai saražotu kāda indivīda, tautas, nācijas vai populācijas aktivitātēs patērēto produkciju un absorbētu šo produktu dzīves ciklā radīto piesārņojumu

Starp 140 pasaules valstīm HPI rangā Latvija 2016.gadā ierindota 121.vietā.

Visaugstākais HPI 2016.gadā bija Kostarikai, Meksikai un Kolumbijai. No Eiropas valstīm visaugstāko vietu ieņēmusi Norvēģija (12.vietu), bet kaimiņu valstis Igaunija, Lietuva un Krievija, attiecīgi 107., 118. un 116.vietu.

Korelācijas koeficienta izmantošana sakarības noteikšanai starp iekšzemes kopprodukta uz 1 iedzīvotāju un HPI līmeni, ļauj secināt, ka sakarības starp šiem rādītājiem nav, tātad valsts ekonomiskās attīstības līmenis neietekmē HPI, tas nav atkarīgs no valsts iedzīvotāju bagātības un ekonomiskās labklājības.

Informācijas avotu saraksts:

1. <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/latvija-ano-pasaules-laimes-indeksa-ienem-54.vietu-14168365> (skatīts 17.04.2017.)

2. https://lv.wikipedia.org/wiki/Nacion%C4%81%C4%81_kop%C4%93j%C4%81_lai_me(skatīts 17.04.2017.)

3. <http://happyplanetindex.org/about#how>(skatīts 17.04.2017.)

4. https://lv.wikipedia.org/wiki/Ekolo%C4%A3iskais_p%C4%93das_nospiedums (skatīts 17.04.2017.)

Mg. oec. **Solvita Kozlovska**

Jēkabpils Agrobiznesa koledža

Pasta iela 1, Jēkabpils

solvita.kozlovska@jak.lv

Mg paed. **Gunita Ūdre**

Jēkabpils Agrobiznesa koledža

Pasta iela 1, Jēkabpils

gunita.udre@jak.lv

MĀCĪBU METOŽU KOMBINĀCIJA KĀ MOTIVĀCIJAS FAKTORS STUNDĀS

Atslēgas vārdi: Digitālais mācību līdzeklis, uzņēmējdarbības ekonomika, profesionālā angļu valoda, kombinētā mācīšanās, resursu koplietošana, radošs izglītības produkts.

Pedagogi lielu uzmanību pievērš tam, lai jaunieši maksimāli iesaistītos mācību procesā. Kombinētā mācīšanās ir mācību metode, kurā izmanto modernās informāciju tehnoloģijas un tradicionālās mācību metodes. Tehnoloģiju pielietošana atvieglo mācību stundas procesu, ieinteresē un motivē jauniešus. Tādā veidā arī skolotāji taupa laiku, enerģiju, resursus, kas nepieciešami kvalitatīva mācību procesa sagatavošanā. Skolotāji, strādājot komandā, viens otru papildina, iedvesmo, nodrošina resursu koplietošanu. Skolotāji nav vien digitālā satura patērētāji, bet arī radītāji.

Pētījuma mērķis:

Izveidot digitālo mācību līdzekli, īstenojot mācību priekšmetu "Uzņēmējdarbības ekonomika" un "Profesionālā angļu valoda" apguvi vidējās profesionālās izglītības programmā "Grāmatvedība" pirmajā mācību gadā.

Šajā mācību līdzeklī ievietoti kombinētie praktiskie darbi, kuri izstrādāti un izmantoti 2015./2016. un 2016./2017.mācību gadā. Abu priekšmetu apvienotie uzdevumi nodrošina labus rezultātus, jo zināšanas un iemaņas, ko jaunieši iegūst un apgūst, pildot radošus praktisko darbu uzdevumus uzlabo, papildina, dažādo tradicionālās nodarbības. Jaunieši veido personiski nozīmīgus izglītības produktus, īstenojot noteiktus mācību darbības veidus: kognitīvo, kreatīvo, organizatorisko, komunikatīvo.

Kombinētā mācīšanās uzlabo valodas apguves procesu un palīdz izprast uzņēmējdarbības ekonomikas jautājumus, radot lielāku interesi par mācību procesu, veido mācību priekšmetu savstarpējo saikni.

mg.sc.pol. **Laura Rakova**
Jēkabpils Agrobiznesa koledža
Pasta iela 1, Jēkabpils
laura.rakova@jak.lv

IT TEHNOLOĢIJU LIETOTĀJU PARADUMI DATU DROŠĪBAS ASPEKTĀ

Atslēgas vārdi: Parole, e-pasts, incidents.

Pētījuma mērķis: Pētīt IT tehnoloģiju lietotāju paradumus datu drošības aspektā.

Uzdevumi:

1. Izveidot aptaujas anketu par IT tehnoloģiju lietotāju paradumiem;
2. Izsūtīt anketas sociālajā tīklā internetā;
3. Apkopot anketu rezultātus un izdarīt secinājumus, un izstrādāt ieteikumus IT tehnoloģiju lietotājiem datu drošības paaugstināšanai.

Pētījuma metode: Anketēšana.

Anketēšanā piedalījās 109 respondenti, facebook.com lietotāji. 44% no tiem vecumā no 16-30 gadiem, 46% vecumā no 31-50 gadiem, 10% vecumā no 51-70 gadiem.

Anketēšanā tika uzdots jautājums, vai uzskatiet, ka ziniet, kā pasargāt informāciju, ja runa ir par datoru un internetu?

55% respondentu atbildēja, ka tikai daļēji zina, kā pasargāt informāciju internetā. Tikai ¼ uzskata, ka zina, kā pasargāt savu informāciju. Drošības nolūkos vajadzētu katram kontam, kurā persona ir reģistrējusies internetā, iestatīt citu paroli. 30% aptaujāto apstiprināja apstiprinoši, ka katram kontam e-vidē ir cita parole. ¼ daļa respondentu atzina, ka ir piedzīvojuši kādu incidentu vai problēmu, kas saistīta ar informācijas/datu drošību.

Neskatoties uz to, ka internetā ir ļoti daudz informācijas par to, kā pasargāt sevi pret krāpniecību internetā un savus datus, liela daļa interneta lietotāju joprojām nevēlas īsti droši par savām zināšanām datu drošībā un piedzīvo nepatīkamas situācijas.

Mūsu ikdiena un prasme pārvarēt sarežģījumus - dzīvesspēka veidošana

Atslēgas vārdi: Ikdiena, sarežģījumi, prasme, dzīves spēks.

Pētījuma mērķi:

1. Pilnveidot zināšanas par dzīves spēka veidošanās teoriju;
2. Censties izmantot šīs zināšanas personīgajā saskarsmes procesā;
3. Ar dzīvesspēka veidošanās teoriju un praktisko pieredzi iepazīstināt studentus.

Uzdevumi:

1. Izlasīt Zelas Montmini grāmatu "21 diena pretī dzīves spēkam";
2. Iegūto informāciju apkopot un izveidot prezentāciju;
3. Uztāties Jēkabpils Agrobiznesa koledžas Zinātniski praktiskajā konferencē 2017.gada maijā.

Mūsu ikdiena aizrit gan veicot darba pienākumus, gan mācoties skolā un tamlīdzīgi. Bieži sev uzdodam jautājumu, kāpēc es daru to, ko daru... kā dzīvot... kādus lēmumus pieņemt... Un, protams, visapkārt ir daudz, kuri zina, kā pareizi jādzīvo...

Taču, kā dzīvot man... Daudzas atbildes mēs varam atrast Zelas Montmini grāmatā "21 diena pretī dzīvesspēkam". Ja patiesi vēlies mainīt kaut ko savā dzīvē, tad šī grāmata ir labs mācību līdzeklis, jo tajā ir daudz praktisku uzdevumu.

Autore nosauc galvenos faktorus, kas veicina dzīvesspēka pieaugumu, tā ir prasme veidot reālus plānus un secīgi rīkoties, lai tos sasniegtu, kā arī pozitīva attieksme pret sevi un pašāvēību uz saviem spēkiem un spējām. Svarīgi ir pilnveidot komunikācijas un problēmu risināšanas prasmi. Cilvēkam jāspēj pārvaldīt un regulēt savas emocijas un impulsus, tā ir emocionālā inteliģence.

Dzīvesspēka pilnveidošanas svarīgākie faktori: attiecības, iniciatīva, neatkarība, morāle, atziņas un atklāsmes, kreativitāte, humors.

Noteikti jāmācās no savas pieredzes, jo izvērtējot savu pieredzi, izvērtējot savus iekšējos spēkus, var izvēlēties sev atbilstošākās stratēģijas.

Dzīvesspēks saistīts ar elastīgumu un dzīves līdzsvara saglabāšanu.

Secinājumi:

1. Dzīvesspēka pieaugumu izjutīsi, ja veidosi reālus plānus un rīkosies, lai tos sasniegtu.
2. Mācies pārvaldīt un regulēt savas emocijas.
3. Izmanto savu pieredzi.
4. Dzīvesspēks saistīts ar elastīgumu un dzīves līdzsvara saglabāšanu.

KOMERCBANKU PIEDĀVĀTIE FINANŠU UN ATBALSTA PAKALPOJUMI JURIDISKĀM PERSONĀM

Atslēgas vārdi: Ikdienas pakalpojumi, investīcijas, kredīti un līzings, uzkrājumi un noguldījumi, citi finanšu pakalpojumi.

Pētījuma mērķis: Izpētīt un noskaidrot Latvijā esošo komercbanku piedāvāto finanšu un atbalsta pakalpojumu klāstu juridiskām personām.

Uzdevumi:

1. Izpētīt Latvijā darbojošos komercbanku mājas lapas un iepazīties ar to saturu;
2. Aprakstīt par komercbanku piedāvātajiem finanšu un atbalsta pakalpojumiem juridiskām personām;
3. Izdarīt secinājumus, izstrādāt priekšlikumus.

Pētījuma metodes: kvalitatīvās pētījumu metodes.

Rezultāti:

1. Latvijā darbojas 16 dažādas komercbankas, kas piedāvā dažādu finanšu un atbalsta pakalpojumu klāstu gan fiziskām personām, gan juridiskām personām, arī turīgiem klientiem.
2. Piedāvāto finanšu pakalpojumu klāsts ir diezgan plašs un komercbankas domā, kā atvieglot uzņēmumiem organizēt savu saimniecisko darbību.
3. Komercbanku piedāvātos finanšu pakalpojumus var iedalīt: ikdienas pakalpojumi, investīcijas, kredīti un līzings, uzkrājumi un noguldījumi, citi finanšu pakalpojumi.
4. Uzņēmumiem ir iespēja izvēlēties sev nepieciešamos komercbanku finanšu pakalpojumus un pielāgot to savai saimnieciskajai darbībai.

DATORSPĒĻU LOMA ANĢĻU VALODAS APĢŪŠANĀ JAUNIEŠIEM

Atslēgas vārdi: Datorspēles, anġļu valoda, jaunieši, valodas apġūšana.

Datorspēĵu spēlēšana ir daudzu jauniešu brīvā laika pavadīšanas veids. Ir jaunieši, kuri uzskata, ka datorspēĵu spēlēšana sekmē anġļu valodas apġūšanu, taču ir jaunieši, kuri to neapzinās.

Pētījuma mērķis: Noskaidrot, vai spēlējot datorspēles, ir iespējams apġūt anġļu valodu un uzlabot anġļu valodas prasmes.

Hipotēze: jaunieši spēlē datorspēles, neapzinoties, ka spēlēšana ietekmē anġļu valodas apġūšanu un dažādu valodas prasmju pilnveidošanu.

Pētījuma respondenti: jaunieši vecumā no 14 līdz 21 gadam, kuri spēlē datorspēles vismaz divas stundas dienā.

Pētījuma metodes: Monogrāfiskā jeb aprakstošā, kvalitatīvā pētnieciskā metode.

Rezultāti:

Gandrīz visi jaunieši, kuri spēlē datorspēles anġļu serveros, apgalvo, ka ir pilnveidojuši savas anġļu valodas prasmes, spēlējot tādas datorspēles, kā Grand Theft Auto, Counter-Strike, League of Legends, NBA u.c.

Daži no respondentiem secināja, ka datorspēĵu spēlēšana tomēr ir pilnveidojusi viņu anġļu valodas zināšanas. Tādējādi, autore izvirzīta hipotēze, ka ir jaunieši, kuri neapzinās datorspēĵu lomu anġļu valodas prasmju pilnveidošanā, daļēji apstiprinās.

Datorspēĵu spēlēšana vairāk attīsta lasīšanas, rakstīšanas un klausīšanās prasmes, bet mazāk - runāšanas prasmes. Turklāt, spēlējot datorspēles, tiek paplašināts vārdu krājums.

Mg.sc.comp. **Ainārs Pavļukevičs**

Mg. paed. **Rafails Mamedovs**

Jēkabpils Agrobiznesa koledža

Pasta iela 1, Jēkabpils

ainars.pavlukevics@jak.lv

rafails.mamedovs@jak.lv

MICROSOFT O365 KOPLIETOŠANAS RESURSI

Atslēgas vārdi: Koplietošanas resursi, dokumentu koplietošana, attālināta apmācība, mācību procesa organizēšana, shares, office 365.

Pētījumā tiek apskatītas un analizētas mākoņu platformas Office 365 iespējas veidot un izmantot koplietošanas resursus mācību un vadību procesā gaitā.

Darba ietvaros tika izveidoti un aprobēti vairāki individuālie un grupas koplietošanas resursi. (mapes un atsevišķi dokumenti).

Pētījuma mērķis: Pētīt mākoņu platformas Office 365 iespējas, izmantot koplietošanas resursus, mācību un vadības procesā.

Uzdevumi:

1. Veidot un aprobēt koplietošanas mapes darbā ar grupām (dokumentu apmaiņa);
2. Aprobēt iespēju vairākiem lietotājiem vienlaicīgi rediġēt kopējo dokumentu;

3. Aprobēt iespējas strādāt ar koplietošanas resursiem no dažādām platformām (Windows, Linux, MacOS, Android);

4. Izstrādāt ieteikumus koplietošanas resursu izmantošanai iestādes vadībai un personālam.
Rezultāti:

Veidoti un aprobēti vairāki koplietošanas resursi ar dažādām tiesībām (rakstīšana/lasīšana, grupas/individuālas, mapes/dokumenti).

Veidoti dažāda formāta (WORD, EXCEL, POWER POINT) koplietojamie dokumenti un aprobēta iespēja tos kopīgi rediģēt.

Aprobēta iespēja strādāt ar koplietošanas resursiem un dokumentiem no dažādām platformām (Windows, Linux, Android) un ierīcēm (Dators, planšetdators, viedtālrunis).

Mg.biol., mg.paed., **Ingrīda Veipa**

Jēkabpils Agrobiznesa koledža

Pasta iela 1, Jēkabpils

ingrida.veipa@jak.lv

KVALIFICĒTA DARBASPĒKA PIESAISTES RISINĀJUMI REĢIONOS

Atslēgas vārdi: Kvalificēts darbaspēks, reģionālie attīstības centri, kvalitatīvais pētījums.

Lai apzinātu kvalificēta darbaspēka piesaistes veidus un uzzinātu iesaistīto pušu viedokļus, autore intervēja 21 reģionālo attīstības centru - pašvaldību - pārstāvjus. Kvalitatīvā pētījuma ietvaros izkristalizējās sekojošas rekomendācijas no pašvaldību pārstāvjiem:

1. Jau no bērnodārza iepazīstināt ar reģiona specifiku, uzņēmumiem, svarīgākajām tautsaimniecības nozarēm reģionā. Vispārizglītojošās skolās būtu jāiekļauj 2-4 mācību stundas, kurās atspoguļo reģiona specifiku un tiek analizētas brīvās tirgus nišas.

2. Karjeras dienu pasākumu ietvaros, rīkot atvērto durvju dienas uzņēmumos, uzrunāt vecākus un jauniešus par reģiona specifiku, iespējām. Karjeras konsultantiem apzināt tuvāko profesionālo izglītības iestāžu piedāvājumu, informēt vecākus un jauniešus, palīdzot jauniešiem aizpildīt nepieciešamos testus, kas ļautu tuvināties profesijas izvēlei.

3. Pašvaldību mājaslapās apkopot informāciju par reģionā apmācāmo jauno speciālistu profesiju uzskaiti - proti kādas profesionālās izglītības iestādes ir reģionā un kādas profesijas tiek apgūtas. Zinot, ka pastāv pašvaldību mājaslapās šāda informācija, pārējo pašvaldību pārstāvji varētu ērti iepazīties ar informāciju un izdarīt izvēli, ar kuru profesionālās izglītības iestādi sazināties. Papildus varētu būt informācija par absolventu sekmēm, darba gaitām, CE rezultātiem u.c.

Secinājumi:

Visiem reģionu iedzīvotājiem jābūt informētiem, kā reģionā plāno attīstīt uzņēmējdarbību, kādas tautsaimniecības nozares ir prioritāras konkrētajā reģionā.

Efektīvākais komunikācijas kanāls, kurš paredz sadarbību starp pašvaldību, uzņēmējiem un profesionālās izglītības iestādēm, ir tiešā komunikācija.

EKONOMISKĀ SITUĀCIJA BALTIJAS VALSTĪS

Atslēgas vārdi: Iekšzemes kopprodukts, valsts budžets, eksports, valsts kopējais parāds.

Pētījuma mērķis: Salīdzināt ekonomikas attīstību Baltijas valstīs.

Uzdevumi:

1. Izpētīt ekonomikas rādītājus Latvijā, Lietuvā un Igaunijā;
2. Apkopot iegūto informāciju un izdarīt secinājumus.

Pētījuma metodes: Monogrāfiskā, analīzes, grafiskā, loģiski – konstruktīvā.

Secinājumi:

1. Iedzīvotāju skaits Baltijas valstīs ar katru gadu samazinās.
2. Vislielākais iedzīvotāju skaits starp Baltijas valstīm ir Lietuvai, tomēr laika periodā no 2012.gada līdz 2013.gadam iedzīvotāju skaits samazinās no 3 miljoniem iedzīvotāju uz 2.9 miljoniem.
3. Salīdzinot IKP laika periodā no 2012.gada līdz 2015.gadam - vislielākais IKP 2014.gadā ir Lietuvai- 36444,4 milj. EUR, Latvijai IKP 2014.gadā ir 23580,9 milj. EUR, bet Igaunijai IKP 2014.gadā ir 19962,7 milj. EUR.
4. Laika posmā no 2012. gada līdz 2015. gadam Latvijā salīdzinot ar Lietuvu un Igauniju ir zemākais IKP uz vienu iedzīvotāju, kas attiecīgi liecina par to, ka Latvijā ir zemākais labklājības līmenis Baltijas valstīs.
5. Valsts budžetu vislabāk prot plānot Igaunija, jo 2012.gadā valsts budžeta deficīts Igaunijai ir 46,4 milj. EUR, bet 2014. gadā valstij vairs nav budžeta deficīts, bet gan pārpalikums 146,9 milj. EUR
6. Budžeta deficīts 2012.gadā vislielākais ir Lietuvai - 1049,0 milj. EUR., bet ar katru gadu tas samazinās, Latvijai ar katru gadu budžeta deficīts palielinās, un tikai Igaunijai ir bez deficīta budžets, bet 2014. gadā - 14,60 milj. EUR pārpalikums.
7. Eksporta apjomi laika periodā no 2012.gada līdz 2015.gadam Latvijai un Lietuvai palielinās, Igaunijai no 2012.gada līdz 2013.gadam palielinās, bet 2014.gadā samazinās par 58,7 milj. EUR.
8. Valsts parāds laika periodā no 2012. gada līdz 2014. gadam Latvijai palielinās par 539,7 milj. EUR, Lietuvai par 1562,2 milj. EUR, Igaunijai par 359 milj. EUR.

Informācijas avotu saraksts:

1. Populationat1 January:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tps00001> (27.03.2017.)

2. Gross domestic product at market prices

3. <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00001&plugin=1> (27.03.2017.)

4. Generalgovernmentdeficit/surplus:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=0&pcode=tec00127&language=en> (29.03.2017.)

5. Exports and imports by Member States of the EU/third countries

6. <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do> (29.03.2017.)

7. Generalgovernmentgrossdebt:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=0&pcode=teina225&language=en> (29.03.2017.)

SIA "CERAMOPTEC" DARBĪBAS ANALĪZE UN NĀKOTNES ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS

Atslēgas vārdi: Uzņēmējdarbība, analīze, finanšu analīze, attīstība, inovācija.

SIA "CeramOptec" ražo inovatīvu un smalku produkciju, kura tiek pielietota augstu attīstītās nozarēs, kā kuģniecība, aviācija, medicīna, komunikācijas u.c. Svarīgi ir uzturēt uzņēmuma finansiālo stāvokli stabilu, tādēļ ir vērts regulāri veikt gan uzņēmuma finansiālās, gan saimnieciskās darbības analīzi, kas palīdz atrast iespējamās kļūdas un ļauj izprast, kādu risinājumu pielietot, lai uzņēmums veiksmīgi darbotos un pilnveidotos.

Pētījuma ietvaros, balstoties uz uzņēmuma iekšējās vides un finanšu analīzes rezultātiem, autore piedāvā šādas SIA "CeramOptec" nākotnes attīstības iespējas:

1. Pētniecības un attīstības daļas pilnveidošana un paplašināšana: Laboratorijā jāizveido vismaz divas jaunas štata vietas - ķīmijas laboratorijas tehniķis. Jāpapildina laboratorijas aprīkojums, kas, pēc autora aprēķiniem, uzņēmumam izmaksās aptuveni 5000 eiro.
2. Produkta izsekojamības sistēmas pilnveidošana, ieviešot svītru kodu sistēmu, īstenošana uzņēmumam sniegs vairākus ieguvumus: samazināsies darbinieku patērētais laiks datu reģistrēšanai, respektīvi būs vairāk laika, ko veltīt ražošanas procesam, nevis rakstīšanai; uzlabojas produkta izsekojamības funkcija, jo dati nekavējoties uzrādās kopējā sistēmā; atvieglota izejmateriālu norakstīšanas sistēma, jo dati nekavējoties uzrādās kopējā sistēmā; uzņēmuma vadība operatīvo ražošanas rezultātu analīzi var veikt jebkurā brīdī u.c.
3. Horizontālā integrācija - lāzeru ražošana Latvijā. Šāds solis sniedz SIA "CeramOptec" plašākas klientu piesaistīšanas iespējas, jo uzņēmums varēs piedāvāt medicīniskās zondes un lāzerus komplektā. Uzņēmuma īpašniekiem tas būtu izdevīgāk arī no finansiālā viedokļa, jo Latvijā ir lētāks darbaspēks nekā Vācijā, no tā izriet, ka samazināsies lāzeru ražošanas pašizmaksa.
4. Uzlabojot debitoru aprites ātrumu, uzņēmums nodrošina sev ātrāku naudas apriti, kas veicina uzņēmuma ekonomiku un palielina ienākumus, tāpat tas samazina risku izveidoties šaubīgajiem, vai jaunāk, bezcerīgajiem debitoru parādiem. Pretējā gadījumā tas uzņēmumam var radīt zaudējumus.
5. Aizņemtā kapitāla īpatsvara samazināšana - kredīspējas celšana. Finansiālā stabilitāte lielam ražošanas uzņēmumam ir nozīmīgs rādītājs. Ja uzņēmums ir perspektīvs un tiecas uz attīstību, tam jāspēj jebkurā laikā piesaistīt ārējos līdzekļus, kreditoru vai investoru veidolā, lai nekavējoties varētu ieguldīt piesaistītos līdzekļus attīstības plāna īstenošanā un pēc iespējas ātrāk gūt panākumus. SIA "CeramOptec" ir īpaši svarīgi spēt ātri reaģēt uz pārmaiņām, jo tas ražo progresīvas iekārtas, bet mūsdienās aizstājējpreces var uzrasties mēneša laikā.

Secinājumi:

1. SIA "CeramOptec" veiksmīgi darbojas Latvijā jau vairāk nekā 10 gadus un šajā laikā ir spējis palielināt apgrozījumu no 3 līdz 21 milj. eiro, izveidoti 4 jauni ražošanas un iecirkņi un tiek nodarbināti 142 darbinieki.
2. Uzņēmumam ir plašas nākotnes attīstības iespējas, kuru īstenošanai nav nepieciešams liels finansējums, turpretī ieguvums pēc to īstenošanas būs izmērāms vairākos miljonos eiro.

SIA "CIRCLE K LATVIA" KONKURĒTSPĒJAS NOVĒRTĒŠANA UN ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS JĒKABPILS PILSĒTĀ

Atslēgas vārdi: Konkurence, konkurētspēja, konkurētspējīgās priekšrocības, attīstība.

Pētījuma mērķis: Izdarīt SIA "Circle K Latvia" konkurētspējas novērtēšanu un sniegt priekšlikumus tās uzlabošanai.

Uzdevumi:

1. Izvērtēt konkurētspējas jēdziena un konkurētspējīgo priekšrocību elementu būtības un pamatprincipu teorētiskos aspektus;
2. Raksturot konkurences apstākļus degvielas tirgū Latvijā;
3. Sniegt SIA „Circle K Latvia” vispārīgu darbības raksturojumu;
4. Novērtēt konkurences apstākļus degvielas tirgū Jēkabpils pilsētā, realizējot iedzīvotāju aptauju;
5. Apkopot secinājumus par SIA „Circle K Latvia” konkurētspēju un sniegt priekšlikumus par attīstības iespējām Jēkabpils pilsētā.

Lai noskaidrotu Jēkabpils pilsētas un apkārtnējo novadu iedzīvotāju paradumus, iegādājoties degvielu un viņu viedokli DUS izvēlē, tika sagatavota aptaujas anketa ar 16 jautājumiem. Kopumā aptaujā piedalījās 232 respondenti.

Pētījuma mērķis ir sasniegts un pētījuma rezultātā var izdarīt būtiskākos secinājumus:

1. SIA „Circle K Latvia” ir liela nozīme Latvijas tautsaimniecībā, tas uzskatāms par lielāko degvielas mazumtirgotāju Latvijā, tam ir lielākais DUS tīkls valstī. Sekmīgi darbojoties 25 gadus, tas ir kļuvis plaši pazīstams arī ātro uzskatu, karsto dzērienu un ērtas iepirkšanās veikalu segmentā.
2. Latvijas degvielas mazumtirdzniecības tirgus ir piepildīts ar daudziem tirgus dalībniekiem un lielu skaitu DUS. Degvielas mazumtirdzniecības tirgus Latvijā ir piesātināts un konkurence ir ļoti spēcīga. Latvijas degvielas tirgum raksturīga lielo kompāniju dominance.
3. Jēkabpils pilsētas un apkārtnējo novadu iedzīvotājiem – respondentiem ir svarīgi apvienot degvielas produktu iegādi ar citu produktu iegādāšanos un pakalpojumu izmantošanu, tomēr degvielas produkti ir galvenais iemesls, kāpēc iedzīvotāji apmeklē degvielas uzpildes stacijas.
4. Degvielas tirgū Jēkabpils pilsētā ir vieta gan pilna servisa degvielas uzpildes stacijām ar veikaliem, kas piedāvā plašu papildus piedāvājumu klāstu, gan automātiskajām uzpildes stacijām, kas nodrošina ātru un ērtu degvielas iegādes servisu – abiem konceptiem ir nozīmīgs piekritēju loks.
5. Lielāka konkurētspēja Jēkabpils pilsētas degvielas tirgū salīdzinājumā pret SIA „Circle K Latvia”, ir tiem uzņēmumiem, kam pilsētas tirgū pieder vairākas DUS. Konkurentu uzņēmumi nodrošina plašāku pārklājumu un pieejamību klientiem abos Daugavas upes krastos Jēkabpils pilsētā.
6. SIA „Circle K Latvia” galvenās konkurējošās priekšrocības ir: zīmola reputācija, piedāvāto produktu izvēles plašums un kvalitāte, klientu apkalpošanas kultūra, Lean 14 procesu pārvaldības sistēma, inovatīvi risinājumi ērtākai klientu iepirkšanās pieredzei un sekmīgai uzņēmējdarbībai.

7. Lai tirgus pozīcijas noturētu, uzņēmumam ir īpaši svarīgi risināt izmaiņu un uzlabojumu uzdevumus, kuri nodrošina konkurētspējīgās priekšrocības citu uzņēmumu priekšā. Inovācijas ir uzņēmējdarbības dzinējspēks un būt inovatīvam nozīmē būt konkurētspējīgam tirgū, piedāvājot produktus un pakalpojumus ar augstu pievienoto vērtību. Jāturpina piedāvāt jaunus risinājumus ērtāki klientu dzīvei un veiksmīgākai uzņēmējdarbībai.

Mg.lzg., St. Mg.Psych. **Dace Līcīte**

Jēkabpils Agrobiznesa koledža

Pasta iela 1, Jēkabpils

dace.licite@jak.lv

Armands Līcītis

Jēkabpils Agrobiznesa koledža

Pasta iela 1, Jēkabpils

armands.licitis@jak.lv

STUDĒJOŠO MĀCĪBU MOTIVĀCIJAS FAKTORI UN MĀCĪBU STILI

Atslēgas vārdi: Studenti, motivācija, motivācijas stili, faktori.

Pētījuma mērķis: Izpētīt Jēkabpils Agrobiznesa koledžas studentu motivāciju un motivācijas stilus, izvēloties studiju vietu un studiju programmas. Salīdzināt klātienē studējošo studentu motivāciju un neklātienē studējošo studentu motivācijas faktoros un noteicošās prioritātes studiju procesā.

Uzdevumi:

1. Iepazīties ar motivāciju teoriju un motivēšanas procesiem;
2. Veikt Jēkabpils Agrobiznesa koledžas klātienē un neklātienē studentu aptauju;
3. Izanalizēt iegūtos datus – izdalot klātienē un neklātienē studentus;
4. Apkopot iegūtos datus un salīdzinot klātienē un neklātienē studentu rezultātus.

Pētījuma metodes: Anketēšana

Rezultāti:

Pētījums sastāv no divām daļām, kur vienā no daļām tika atklāts studentu motivācijas faktoru kopums un otrajā daļā tika noskaidrots studentu motivācijas stils – studējot Jēkabpils Agrobiznesa koledžā.

Motivācija ir noteikta darbību un rīcību stimulēšana, lai sasniegtu personīgos mērķus. Savukārt motivējums ir noteiktu motīvu komplekss, kas veicina cilvēka rīcību noteiktā virzienā.

Pastāv iekšējā un ārējā motivācija. Cilvēka motivāciju nosaka dažādas vajadzības, tās var mainīties laika gaitā. Nemainīgs raksturlielums ir cilvēka iekšējā motivācija, jeb tieksme un vēlme sasniegt personiskos mērķus.

Kā vienu no galvenajiem iekšējās motivācijas faktoriem var uzskatīt cilvēka iniciatīvu – spēju izdarīt vairāk nekā ikdienā ir pieņemts vai noteikts.

